

Halvårsplan for dansk i 1. klasse 2022/2023

Danskundervisningen i 1. klasse vil være målrettet elevernes læse-, skrive- og staveudvikling, samtidig med at udvikle og understøtte deres indlevelsessevne og æstetiske forståelse gennem forskellige udtryksformer og fortællinger i udvalgt litteratur.

Skrive- og staveundervisning

I starten af 1. klasse vil der fortsat være fokus på at arbejde med bogstaverne. Eleverne skal inden jul kunne lyd, form og skriveretning på alle store og små bogstaver. Staveundervisningen vil være en del af alle forløb i dansk, og den vil fremgå i form af børnestavning og opdagende skrivning, hvor eleverne får stillet små konkrete skrive opgaver, hvor de opfordres til at stave ord, som de hører dem. Her opererer jeg ikke med fejl; elevernes børnestavning skal tværtimod understøttes af en dialog, hvor vi sammen taler om, hvordan man ville 'oversætte' børnestavningen til voksenstavning, således at eleverne udvikler et skriftsprog via øre og refleksioner samt får nogle strategier, som kan udvikles videre. Eleverne skal ved udgangen af 1. klasse kunne skrive korte sætninger ud fra en konkret stillet opgave.

Læseundervisning

I 1. klasse vil der være et fokus på elevernes egen evne til at *afkode* samt deres *læse- og sprogforståelse*.

Frem til jul vil vi læse i læsebogen "Læs Nu Løs", som er 100% lydret; den er derfor utroligt styrkende for elevernes læseudvikling, da den vil kunne læses via bogstavernes standardudtale. Desuden er den fuld af fantastiske illustrationer, som understøtter tekstsiden, så allerede her vil eleverne stifte bekendtskab med at læse samspillet mellem disse to sideløbende elementer. I den første læseundervisning vil der være fokus på at give eleverne læsestrategier, fx til at lydere sig gennem ord, samt at læse struktureret med en forståelse for forskellen på bogstav, ord og sætning.

Eleverne skal læse 10 minutter hjemme hver dag, og de vil modtage to ugentlige faste lektioners læseundervisning, hvor vi læser i grupper, par eller fælles på klassen.

Elever, der hurtigt knækker læsekoden, vil modtage supplerende litteratur passende til deres niveau.

Undervisningen i elevernes individuelle *afkodning af ord og læsestof* vil blive suppleret af litteratur, der fremmer deres *læseforståelse*.

Her vil fokus være på den litterære oplevelse som en mulighed for at spejle egen hverdag, reflektere over følelser, tale om svære emner etc. Fokus vil overordnet være at åbne litteraturen for eleverne og give dem æstetiske, litterære oplevelser, der udvikler deres livshorisont.

I den litterære undervisning vil jeg gøre brug af dialogisk undervisning, hvor undervisningen løbende får lov at forme sig efter elevernes bidrag.

Eleverne skal lære at fastholde læst materiale og gengive historierne i centrale træk, samt beskrive personer, miljø og overordnet tema. Eleverne skal lære at læse billeder som et ekstra lag til teksten, og derved udvikle deres multimodale kompetence.

Materialer

I 1. klasse vil vi hele skoleåret benytte os af følgende materialer:

Læsning

- *Læs nu løs* - lydret læsebog, som bruges frem til jul
- *Fandango* - fælles læsebog til arbejde med værker og litteratur
- *Den første læsning* - læsebog, som påbegyndes efter jul. Denne vil blive suppleret af de dertilhørende arbejdsbøger

Skriftlighed

- *Ny skriftligt for første* - arbejdsbog
- *Min første danskbog* - arbejdsbog
- *Bedre håndskrivning* - skrivebog
- *Fandango* - arbejdsbog

Ekstra

- *Rød mappe* - opgaver af forskellig karakter og med mulighed for differentiering
- *"Mit hæfte"* - hæfte til opgaver med børnestavning

Periode	Forløb og emne	Hvad skal eleverne konkret lære?
Uge 33-37	Bogstaver	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne skal være fortrolige med små og store bogstavers skriveretning og -måde • Eleverne skal kunne bruges bogstavernes lyde • Eleverne skal kunne bruge bogstav-lydforbindelser til at stave lette ord i forbindelse med børnestavning (små, rammesatte skriveopgaver) • Eleverne skal kunne høre bogstavers placering i et almindeligt ord (forlyd, udlyd)
	Vitello (Vitello får en klam kæreste)	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne kan finde hovedindholdet i teksten

	<p>--> dialogisk læsning og foldebøger</p> <p>Læseundervisning i "Læs Nu Løs"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne kan sætte teksten i perspektiv til egne livserfaringer • Eleverne kan beskrive handling og personer • Eleverne skal øve sig i turtagning; at veksle mellem at lytte og være i dialog • Eleverne bliver fortrolige med at sætte bogstavernes lyde sammen til hele ord - <i>at lydere sig gennem ord</i> • Eleverne får hensigtsmæssige strategier til at læse lette ord • Eleven får forståelsen af sammenhængen mellem læsning og skrivning
Uge 38-40	<p>Bogstaver</p> <p>Rim og remser (Halfdans ABC) --> leg med ord og sprog i fremstilling, samt fokus på udlyd gennem rim</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne skal være fortrolige med små og store bogstavers skriveretning og -måde • Eleverne skal kunne bruges bogstavernes lyde • Eleverne skal kunne bruge bogstav-lydforbindelser til at stave lette ord i forbindelse med børnestavning (små, rammesatte skriveopgaver) • Eleverne skal kunne høre bogstavets placering i et almindeligt ord (forlyd, udlyd) • Eleverne skal kunne bruge rim og remser som en strategi til at afkode bogstav-lydforbindelser i ord, især i <i>endelserne</i> • Eleverne skal lege og eksperimentere med det mundtlige aspekt af sproget; at fremføre en tekst med

	Læseundervisning i "Læs Nu Løs"	<p>henblik på rytme, stemning og lyd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleverne har viden om enkelt poetisk sprogbrug • Eleverne bliver fortrolige med at sætte bogstavernes lyde sammen til hele ord - <i>at lydere sig gennem ord</i> • Eleverne får hensigtsmæssige strategier til at læse lette ord • Eleven får forståelsen af sammenhængen mellem læsning og skrivning • Eleven kan gengive hovedindholdet af en læst tekst, der passer til det enkelte niveau
Uge 41	<i>Emneuge: Jordan rundt på 4 dage</i>	
Uge 42	<i>Efterårsferie</i>	
Uge 43-50	<p>Bogstaver</p> <p>Du og jeg - <i>fortællinger om venskab</i> (Udvalgte billedbøger med et multimodalt fokus)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne skal være fortrolige med små og store bogstavets skriveretning og -måde • Eleverne skal kunne bruges bogstavernes lyde • Eleverne skal kunne bruge bogstav-lydforbindelser til at stave lette ord i forbindelse med børnestavning (små, rammesatte skriveopgaver) • Eleverne skal kunne høre bogstavets placering i et almindeligt ord (forlyd, udlyd) • Eleverne har viden om billedlige virkemidler og deres medvirken i fortolkningsarbejdet • Eleverne kan finde tekstens temaer og kan sammenligne temaet med andre fortællinger

	<p>Læseundervisning i "Læs Nu Løs"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne kan gengive handlingsforløb og hovedindhold • Eleverne kan beskrive tekstens personer og miljø • Eleverne kan sætte teksten i perspektiv til egne livserfaringer • Eleverne bliver fortrolige med at sætte bogstavernes lyde sammen til hele ord - <i>at lydere sig gennem ord</i> • Eleverne får hensigtsmæssige strategier til at læse lette ord • Eleven får forståelsen af sammenhængen mellem læsning og skrivning • Eleven kan gengive hovedindholdet af en læst tekst, der passer til det enkelte niveau
Uge 51	<i>Juleferie</i>	

Ret til ændringer forbeholdes.
Anna Stadelund.